

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel VI. Hoe de Geusen het Casteel van Gorcom op-ghe-eychtende
bestormt hebben.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

scozmen: in't welck/ behaluen de ghene die ick veur
 verhaelt hebbe / ghetrocken waren noch andere
 gheestelijcke personen / ende vele Catholijcke boz-
 ghers met henne huyl- vrouwen ende kinderen / op
 al- sulcken betrouwen / dat sy in eynden / dat t' Ca-
 steel sterck ghenoech wesen niet lichtelijck vanden
 byandt en soude connen ghewonnen worden: oft
 al moghtet ghewonnen worden / dat des Drossaets
 sone niet onder-standt in tijdts comen soude / ende
 daer veur van het belegh ende uyt alle perijckel ver-
 lost worden. Veur-waer alle die daer waren /
 waren sulcke personen dien de Catholijcke religie
 ende behoorzijcke onder-danighejdt tot synen wet-
 tighen Prince bouen maté ter herten gingh / al-soo
 dat sommighe boof-wiechten met hen schijnpende /
 naer dat de Geusen inder stadt waren / onder mal-
 randeren seyden: dat-men allen de principaelste
 Papisten niet beter en souden connen uyt-kiesen en-
 descherden / dan sy hen seluen nu uyt-gheschejden
 hadden: te kennen gheuende dat sy hier in seer ver-
 blijdt waren / om dattet licht sehene te wesen hen
 allen om den hals te brenghen daer sy alleen van
 d'andere uyt-ghesocht in een plaetse gesloten waren.

CAPITTEL VI.

Hoe de Geusen het Casteel van Gorcom op-ghe-
 eylicht ende bestormt hebben.

DE ghene die in't Casteel waren / ghewaer
 wordende datter cleyn ghereedtschap was om
 t' Casteel op-recht wel te bescherimen / ende dat sy
 noch timmer-lieden noch chirurgijn en hadden om
 de ghequetste te cureren / noch oock wallen teghen
 het aen-comen vanden byandt: soo hebben sy mee-
 sten-deel

ken-deel van doen beginnen hen saecken verlozen te
 schicken ende den moedt te laten sincken / alle hunne
 hope alleenelijck stellende op het onder-standt dat-
 men verwachtete . Hoe wel dat de goede Catho-
 lijcken hen grootelijcks verblijdden / dat sy niet dien
 schroomelijcken eedt niet besmett en waren / ach-
 tende veel beter te wesen / met de dienaers Godts /
 Priesters ende Religieusen de doodt te steruen / dan
 met de ketters in al-sulcken boosen verbondt ver-
 eenight te leuen . De Gouverneur van't Casteel
 heeft eens oft twee-mael een metalen stuck af-ghe-
 schoten naer de merckt die de Geusen nu inne had-
 den om daer-mede te toone dat hy hen vbandt was .
 Sy-lieden ter contrarien en hielen niet op het Ca-
 steel op te eysschen . D'welck alst hen ghewijghert
 wierdt / soo begonsten sy ghereedtschap te maecken
 van t'ghene datter van noode scheen te wesen / om
 t' Casteel te beuechten . Maer Marinus deur den
 raedt van eenighe / de alder-verstandigste onder
 de bozghers / heeft goedt ghebonden / dat-men niet
 en soude niet geweldt te wercke gaen / veur dat-men
 eerst met bzieuen aen den Gouverneur van't Casteel
 sinnen sin soude onder-soecken / ende hem solliciteren
 tot ouer-gheuinghe van het selue Casteel . Dese
 bzieuen hebben sy ghegheuen om ouer te draghen
 aen eenen Lecker-broeder vande Minder-broeders
 die inde stadt ghebleuen waren / om dat-men ver-
 hopte dat die van't Casteel hem beter souden ghe-
 hoor gheuen / ende dat hy niet minder perijckel tot
 hen soude moghen gheraecken . De welke al-daer
 gheromen zijnde / ende tot hen roepende van wien
 ende waer-om dat hy ghesonden was / heeft de
 Gouverneur Turck hem bevolen veur andtwoorde
 te draghen dat hy gheen bzieuen en wilde ontfan-
 ghen vande ghene die tegen de Coninghlycke Maie-
 stejt

stept rebellerende de wapenen droeghen. De leec-
ke-byoeder dese andtwoorde hoozende/ om eenighs-
sins sijn Legacschap te quinten (ghelijck hem naer
den tijdt te doen stont) heeft de vrieuen die by inde
handt hadde/ want sy niet toe-gheseghelt en waren/
open-ghedaen/ ende met luyder stemmen deur-ghes-
lesen den ghenen die binnen t' Casteel aende poozte
stonden. Inde vrieuen wierdt beloofst aen den
Drossart dat sy synen staet ende officie soude bes-
houden/ soo verre sy in't Casteel wilde ontfanghen
t' garnisoen vanden Prince van Orangien: Doch al-
len anderen die daer-op ghebluyt waren/ wierdt
toe-gheseght hun lijf ende goeden ghesalueert/ ende
by vertreck van t' Casteel/ wildensy dat ouer-ghes-
uen. Ende op dat dese saecke te beter ende sekerder
soude beschickt worden/ soo begheerde-men deur
den seluen vriez/ dat de Drossart soude af-comen
int Gaedt-huys al-waer die vande Wet met den
Capiteyn vâde Geusche soldatē hem verwachtede/
om t'samen te spreken. Hier-op wierdt gheandt-
woordt al-dus: Dat sy gheen hope en souden maec-
ken/ dat-men het Casteel ouer soude gheuen/ want
hen noch moedt noch crachte en ghebrak om t'selue
te beschermen. Waer t' dat sy metten Drossart be-
gheerden te spreken/ dat sy by hem op't Casteel
souden comen: dat t'selue meer betaemde/ want
sy inden naem vanden Coningh al-daer officier en-
de ouerste was. Deur dese andtwoorde/ die by-
auentueren straffer ouer-gheseght/ oft van een sim-
pel byoerkē niet bequamelijck upt-gheseght en was/
geterghyt zijnde die inden raedt laten/ hebben stracks
doen veerdigh maerken al datter diende om t' Ca-
steel te belopen. D'welck met grooter vlytighydt
beschickt wesende/ ende t'gheschut ghestelt zijnde
aen de syde daer-men alder-best moghte aen-ghes-
taecken/

raecken/ als den auondt begon te vallen/ hebben de
 Geusen dat niet grooter crachte beginnen te bestoz-
 men. Van ghelijcken weder stonden die van bin-
 nen seer sterckelijck / dick-wils ende schrickelijck
 schietende teghen den vyandt. Maer al-soo sy seer
 onsterck waren (want de Drossart all-doen niet
 en hadde ouer twintigh ghegaigerde soldaten/ en-
 de d'andere en hadden gheen handelinghe mette
 wapenen om-te gaen) soo en hebben sy niet connen
 beletten / dat de vyandt gheraecht is tot aen de
 buytenste poozte van't Casteel/ en de selue in byande
 ghesteken. Hier om zijn sy ghenoodsaecht ghe-
 weest de gheheele pleyne die binnen den eersten muur
 was naest teghen de stadt / ende wat verre van't
 Casteel/ te verlaten/ ende hen achterwaerts te ver-
 trecken tot binnen de tweede pleyne van't Casteel.
 Maer deur dien de vyandt deur dese victorie moedt
 grijpende / ende deur de bequaemighcydt vande
 plaetse ghebozderd zijnde / ende daer-en-bouen deur
 den by-bal van vele vande ghemeynte die dese nieu-
 wigheyt wel aen-stondt versterckt wesende / hen-
 lieden nauwer praemden ende sterck bebocht / oock
 het langhe verwacht onder-stadt niet aen en quani/
 hebben deur den midder-nacht dese plaetse oock
 moeten verlaten / en hen salueren in't principaelste
 ende sterckste quartier / te weten / den blauwen to-
 ren/ijnen naem treckede vande blauwe steenē daer
 hy mede ghemetst was. Want sulchs was de ghe-
 legghentheydt vande plaetse / dat-men uyter stadt
 tot in desen toren niet en moghte comen sonder eerst
 te passerē dyne breede grachten vol waters/ tusschen
 welke ghelcghen waren de twee plaetsen oft pley-
 nen die ick gheseydt hebbe met byuggen ende pooz-
 ten bewaert. Ende den blauwen toren/ rontt ende
 bequamelijck hoogh/ van onder tot boven van ghe-
 Louwen

houwen marmier-steen ghemetst / was seer schoon ende heerlijk om te sien. Desen toren hoopte de Drossart dat hy eenighs-lins soude connen tegghenhouden ende beschermen tot dat sijn sone met het onder-staendt aen-quame. Maer ghelijck hy ver-toefde te comen / ende de vyandt nu naer hy met aller maght het Casteel aerbeydde te bestormen / soo hebben de soldaten / verliende de hope van't Casteel teghen te houden / den Drossart verlaten / henne wapenen af-gheleght / en opentlijck gheleght / dat hy niet en wilden vechten. Daer teghen de Drossart / ghelijck hy seer vroom ende couragieus was / seyde dat hy alleen vechten wilde / ende totten lesten adem toe den vyandt weder-staen / soo verre d'ander alle hem af-vielen / daer hy segghende / datmen gheen trouw noch goedertierenheydt en derf verwachten van vyanden die op hen rouerijen / moorden ende kerck-dieuerijen gheploeghen waren.

CAPITTEL VII.

Hoe die van't Casteel hebben mette Geusen geparlamenteert.

MAer aen dander sijde de vrouwen die in't Casteel ghevlucht waren / deur hen gheerijt ende gheroep midts de vrees van al-sulcken perijckel / hebben den Drossart seer verdrietelijck ghevallen. Oock mede sijn huys-vrouw ende dochter hem te halse vallende / baden hem seer hertelijck / dat hy t Slot soude op-gheuen / en dat hy deur sijn moed-willighe vromigheydt sijn eyghen wel-daert ende der ghener die hem aen-ginghen niet en soude brengen in perijckel : de welke hy met gramschap van hem ghestooten heeft. Ende hoe wel dat oock som-